

Ne írd le a nevem

– A nevemet ne, azt ne írd le, ahhoz nem járlok hozzá. Legyen elég annyi, hogy én őszinte vagyok. Nekem mindegy, hogy abból, amit mondok, mit hozol ki, de a nevem ne legyen ott semmilyen kurva cikkben, érted? Ilyeneket írd majd inkább, figyelsz? Na. Ez egy retkes, szar élet. Ezt így, ahogy mondom, nyugodtan leírhatod. Ez egy retkes szar élet.

Emelkedőn gyalogolunk, liheg az erő kifejtéstől és a beszédétől. Fúj a szél, a homlokuk mégis gyöngyözik. Mindkét kezében szatyor, megkér, hogy az egyiket fogjam meg egy pillanatra. Elővesz egy szivarkásdobozt a zsebéből. Piros Pegazus, a nagy kiszerelesű, amit méretre lehet vágni. Kihúzza az egyik szálát, kicsit méregeti, aztán egy furcsa, csavaró mozdulattal leszakítja a kívánt méretű darabot. Szájába veszi, leharapja a szakadás miatti rojtokat, kiköpi őket.

– Nem lehet semmit sem csinálni. Nincsen megoldás. Ha nekem valamelyik azt mondaná, hogy nesze, itt van egy kulcs, egy lakást nyit a belvárosban, az a tiéd, lehet, hogy el is picsáznám azt az embert. Most csak azért mondom ezt a példát, mert volt már ilyen. Történt már velem hasonló. Azt nem mondom el, hogy ki volt az az ember. Egy rokonom, mindegy. Azt mondta, segíteni akar rajtam. Ott volt vele a felesége is, az meg pityergett az udvaron, nézte, ahogy a szomszéd éppen veri a gyerekét. Mit akartok megmenteni rajtam? Ezt kérdeztem tőlük. Elbasztátok, kihagytatok az örökségből, mindent elpereltetek tőlem, most meg jöttök vezekelni? A nagy lófaszt. Most már késő. Most már mindegy. Amin én keresztülmentem, semmissé azt már senki nem teszi. Albérlő voltam, de a nagyanyám örökségéből tudtam volna venni egy kis garzont. De nem kaptam semmit sem a pénzből. Mert ők találták meg. A testvéreim, mindegy, ezt most már kimondtam, mert így egyszerűbb megérteni a történetet is. A testvéreim semmiztek ki. Hamisítottak egy végrendeletet, odarakták a párna alá. Láttam a papírt, kurvára olyan, mintha a mama írta volna, iszonyat ügyesen hamisítottak a testvéreim. Az utcán éltem utána. Pályaudvarokon aludtam, várótermekben melegedtem. Tudnék mit mesélni. Olyan dolgok történtek velem, hogy el sem hinnéd.

Elhallgat, egyre jobban zihál, megállunk. A zsebeit tapogatja.

– Van gyulád?

– Mim?

– Tudod, gyufa. Tűz.

Előveszem az öngyújtómat, közelebb hajol a lánghoz. Szája sarkába akasztja a gyengén parázsló szivarkát. Elindulunk. Érdekel a története, de nem folytatja, én pedig nem kérdezek. Hónapok óta kerestem valakit, aki hajlandó mesélni a kutya-vidalokról. Hihetetlen, hogy végül megtaláltam a megfelelő embert. Nem részletezhetem, hogyan. Amint szóba került ez a téma, mindenki elzárkózott tőlem, volt olyan, aki magából kikelve, fenyegetőzve adta ki az utam, egy férfi sírva is fakadt.

Nem merek kockáztatni. Eltervezem, hogy mihelyt odaérünk a házához, bekapcsolom a diktafont. Bármi is hangzik el, rögzíteni fogom.

– Nem messze lakom innen. Jó környéken. Mármint ahhoz képest, ami máshol van. Szerencsém volt, hogy annak idején könnyen meg tudtam venni ezt a telket. Olcsó volt. Nem tudom már, mennyi. Gyorsan túl akart adni rajta az ürge. Gondolom, ezért volt ilyen olcsó, mert akkoriban azért itt még jó volt ez a hely, itt nem lehetett azért olyanokat hallani meg látni, mint ma.

Átrakja a szatyrot a másik kezébe. Kenyér van benne, cigarettahüvelyes doboz, cukor, felvágott. Ami nálam van, flakonos borokkal van tele.

– Jó környék ez – ismétli –, mert arra felfelé... Na, jó ezt inkább nem mondom, azt majd csak otthon.

Érdeklődöm, hogy mit, de csak legyint, nevet, nevetése köhögőrohamba csuklik. Lábához teszi a szatyrot, megint megállunk. A mellkasát ütögeti.

– Faszom tudja, mi van bennem – mondja.

– Mennyit dohányzik?

– Ez nem azért van. Te is szívod, nem? Mióta?

– Kilenc éve.

– Na, látod? Mégsem köhögysz!

– De én még csak huszonhat vagyok. Ön mennyi idős?

– Hatvannégy. De nem azért köhögök – felnevet –, mármint nem a cigi miatt. Hanem mert ilyen körülmények között élek. Hideg van meg penész. Nyáron is így köhögök.

– Volt már orvosnál?

– Minek menjek én oda? Tudom anélkül is, hogy szét vannak baszva a hörgőim. Egyébként is, hiába szedném a gyógyszert! Kaparjam le a falról a penészt? Ezekkel az ujjakkal?

Az ujjai görbék, az ujjperceknél bütykök nőttek. A szatyor füle vastag, vöröses vonalat vágott a tenyerébe.

– Ízületes vagyok. Meg rákos. Ez biztos.

– Honnan veszi?

– Reggelente vért köhögök. Néha napközben is. Ég mindenem. A hátam, a mellkasom. Ott lesz majd, oda megyünk, ott kell majd befordulni az után a lila kerítéses ház után.

A kanyarban gyerekek játszanak. Mikor észrevesznek minket, összesúgnak, aztán befutnak a házba. Az ablakban egy idősebb nő arca tűnik fel, szúrósan bámul ránk. Az udvaron gallyak kupacba hordva, mellette tőke. Egy férfi hangját halom, de csak a nő válaszából tudom kikövetkeztetni, hogy a férfi mit kiabált.

– Az öreg az! Van valaki vele! – ordítja a nő, majd rövid szünet után folytatja. – Nem tudom, kicsoda!

– Jól kijön a szomszédokkal? – kérdezem.

– Nincsen velük baj. Ezek nem olyanok.

Megérkezünk. Kis, kocka alakú épület áll beljebb az úttól, majdnem a fák között. A telek hosszú, de keskeny. A ház és az oldalsó, viszonylag ép kerítés között éppen csak elfér egy ember. A kapu viszont rozoga, nincs rajta zár, a zsanérokat megette a rozsdá. Az öreg megy előre, de mielőtt elindul, figyelmeztet, hogy óvatosan húzzam be magam után a kaput.

– Szar ez az egész. Ezt tényleg csak a szentlélek tartja – mondja, és nevet.

A bejárati ajtó fából készült, ezen sincs zár, csak egy kallantyú lakattal. Bent szinte ugyanolyan hideg van, mint kint. Látszik a leheletem. Elviselhetetlen a penészszag. Vastag függöny választja el ezt a szűk előszobát a belső helyiségtől. Fény a bal oldalon lévő ablakból jön, a belső párkányon cigarettacsikkek, egy üres virágcserep, tollbetét. A függöny mögött a konyha, ami egyben a hálószoba is. Balra egy régi, ütött-kopott sparihelt, mellette gallyak, száraz levelek. Utána az ágy, fejrésznél keskeny, de plafonig érő ruhásszekrény. A szemközti falon két ablak nyílik az erdőre, de nem nyújt jó kilátást, a sűrűn növekvő törzsek miatt a szoba télenyáron félhomályos lehet.

– Mindjárt csinállok egy kis meleget. Reggel már nem gyújtottam be, kikeltem az ágyból, aztán indultam is a városba. Bár akkor még volt benne parázs, éjszaka is fel szoktam kelni rakni rá. Kurva gyorsan lehűl ez a szoba. Ha nem kelnék fel kétszer vagy háromszor telepuhantani a masinát, belém fagyna a szar reggelre.

– Mivel világít? – kérdezem. Az ágy mellett a földön ugyan látok néhány csonkig égett gyertyát, de petróleumlámpát vagy egyéb eszközt nem. A plafonról nem lóg villanykörte, konnektor sehol.

– Gyertyákkal. Azt is vettem, itt van, ebben a szatyorban. Meg van egy nagy elemlámpám, azt a párnám alatt tartom. Este azzal néha körbenézek.

– Segítek? – látom, nem boldogul a begyújtással. Nem akarnak meggyulladni az ágak, még nedvesek.

– Mindig ez van. Kialszik, utána meg alig lehet feléleszteni. Kimegyek még ágakért, addig üljél le, a szatyrot ide tegyed az ágyra – mondja, és káromkodva elhagyja a helyiséget.

A padlót csikkek borítják. Az asztalon mosatlan tányérok. Száraz kenyér, megfeketedett evőeszközök, egy törött, rozsdás kés, Szokol rádió. A függönnyel takart ajtónyílás mellett a két lavór, egy kisebb méretű kék, valamint egy nagyobb sárga, félig telve vízzel. Mellettük, a földön, szappan. Egy derékmagasságban bevert szőgről vörös törülköző lóg. Egy sámlin borotválkozószett, repedt fürdőszobai tükör. A falakon nincsenek képek, csupaszok, fehérek. A plafon felé változik a színük a zöldesfekete penészvirágok miatt. Az ágy felett a legcsúnyább a fal. Fodrosszélű, vastag, fekete foltok terjeszkednek a sarokból kiindulva.

– Rohadt bűdös istenit neki, de kurva hideg van – korát meghazudtoló fürge-séggel ereszkedik térdre, elkezd bedobálni a tűztérbe, amit kint összegyűjtött. Biztos vagyok benne, hogy nem fog neki sikerülni. Meglepődöm, amikor pár perc múlva arcát megvilágítják a lángok. A még hideg platnyira támaszkodik, feláll. Leül az ágyra. Kezében még az a szivarka, amit idefele jövet gyújtott meg. Már nem ég. Közelebb hozom a széket, vele szemben ülök le. Tüzet adok neki. A körmét kapargatja, ismét megakad a szemem görcsös ujjain. Hideg van. Bekapcsolom a diktafont.

– Miért akarsz te erről tudni amúgy? – kérdezi.

– Érdekel.

– De miért?

– Csak szeretnék róla tudni. Nem újságban, hanem könyvben jelenik majd meg az anyag, ahogyan mondtam korábban. Persze, csak akkor, ha ön is beleegyezik.

- Én mondtam, hogy őszinte vagyok.
- Mások, ha a viadalokról kérdeztem, mindig idegesek lettek.
- Félnek.
- Ön nem fél?
- Dehogynem.
- Ha szeretné, akkor kikapcsolom a diktafont.
- Nem kell, mert én mindig félek – mondja elgondolkodva, de amikor mellé akarom tenni az eszközt, megállítja a kezemet, megszorítja az alkarom, mélyen a szemembe néz. – Egyetlen nyugodt éjszakám sincsen. Azt hiszed, én nem tudom, hol lakok? Láttad, hogy néz ki a bejárati ajtó. Csak idő kérdése, és valaki be akar majd rajta jönni. És akkor rábaszok. Akkor végem.
- Miután elengedi a kezem, az ágyra, mellé rakom a diktafont. Megint kialudt a szivarkája, odaadom neki az öngyújtót.
- Maradjon önnél – mondom. Bólint.
- Igen, persze, hogy félnek. Kevesebért is felgyűjtanak házakat itt. Ha valaki ezekről beszél, nyilván az már bőven elég.
- Mennyien tudnak erről?
- Hát, én azt nem tudom. Biztos vannak, akik nem tudnak róla. De sokan meg igen. Lyukó azért elég nagy. El lehet itt lenni úgy, hogy nem is tudnak rólad még azok sem, akik mondjuk ugyanúgy itt laknak. Rólam sem tudnak, csak a szomszédaim. Meg mások is persze, de azok kevesen vannak. Bár mondjuk az igaz, hogy pénz van benne, és sokakat meg az izgat. Mármint a viadalokról beszélek. Szóval mindenkinek megfordul azért itt a fejében, hogy valami bűnözésre adja a fejét. Aztán ez is egy ilyen dolog. Lehet belőle pénzt csinálni. Sokat is, ha úgy jön ki a szerencséd. Meg ha meg tudod fizetni azt, ami oda kell.
- Miért? Nem lehet csak úgy nevezni?
- Itt nem mennek csak úgy oda egy kutyával. Hanem gyakorolnak vele, meg úgy tartják, hogy mindig ideges legyen. Bezárják őket a sötétbe, aztán verik az ajtót, hogy ideges legyen a kutya. Meg éheztetik őt, húzgálják a húst az orra előtt. Hogy izgalomba legyen. Hergelik. Vagy koffeinezik őket. Ilyen tablettákkal. De más gyógyszereket is adnak nekik. Serkentőket. Meg injekciónak, már azok, akik szereznek az utcán olyan...
- Sztteroidot?
- Igen, azt. Vagy adrenalint. De hallottam már olyat is, aki energiatlanon nevelte a kutyáit. Nem derül ki csak úgy, hogy most viadal van, mert nem hallok. Megvannak azok a helyek, ahol ezeket megcsinálják. Bent az erdőben. Vagy kiesőbb lakóhelyeken itt a völgyben. Mert itt is megvannak azért azok a helyek, ahová nem megy ki a rendőr. Azokat mindenki elkerüli. És ezzel azok is tisztában vannak, akik ott laknak. Mert miattuk nem megy oda rendőr. Meg senki sem. És ők ezt élvezik. Hogy hatalmuk van. Ez nemcsak a pénzről szól. Ez szórakozás is. Élvezet. Mint a szerencsejáték. Felhevül, aztán visz a véred.
- Hol vannak azok a helyek?
- Felnevet.
- Nem engednek csak úgy maguk közé. Úgy, hogy te most pénzt akarsz, nem mehetsz oda. A biztonságra figyelnek. Kell egy ember, aki bevisz, az a legjobb meg-

oldás. De még akkor sem bíznak benned. Egy csomó viadalon kell részt venni, akkor fogadnak csak be. Vagy akkor sem. Itt nincs barátság. Nem bízzák a véletlenre a dolgot. Gondolj bele, nem pár ezer forintról van szó. Hanem százezrekről. Ezen meg lehet gazdagodni. Ha most odasétálsz, a fejedbe basszák a baltát. Nem mondom én azt meg, hol vannak ezek a helyek. Egyébként, ha itt bóklászol, aztán egyszer a közélébe érsz, majd meg fogod ismerni ezeket a helyeket. De akkor már késő lesz.

– Miért?

– Hát, mert azért ezeket figyelik.

Kialszik a szivarkája. Megszívja még párszor, aztán hitetlenkedve a szeme elé tartja. Megkínálom az enyémből, nem bírja kivenni a szálat a dobozból, ezért én adom a kezébe.

– Ön vett már részt viadalon?

Nem válaszol. Feláll, kivesz egy flakont a szatyorból, lecsavarja a kupakot, iszik a borból. Nagyokat kortyol, közben nyitva van a szeme, nem pislog, ivás közben mereven nézi a plafon egy pontját. Megkínál, visszautasítom. Az asztalhoz botorkál, felvesz egy poharat. Félig tölti, felém nyújtja. Elveszem, de nem iszok. Visszaül az ágyra, rám néz.

– Azt nem mondom el.

– Akkor honnan tudjam, hogy hiteles, amit mond?

Röhög.

– Sehonnan! Úgysem fog neked senki sem beszélni erről. Nem vagy idevaló. Látják rajtad. Úgy jársz itt, mintha turista lennél. Nézed a látnivalókat. Neked érdekesség, nekik meg nyomor.

– Ez nem igaz.

– Ugyan már, baszd meg. Meglátszik a ruhádon, hogy összeválogattad otthon a szarabbakat, azokból öltözködtél. De attól még nem leszel olyan, mint ők.

– Akkor sem fogadnának be, ha itt élnék. Bizalmatlanok lennének, félnének tőlem, ahogyan mindenki mástól. Egymást sem fogadják be. Azokat sem, akik velük egyívásúak.

Hosszan néz, állom a tekintetét.

– De akkor legalább nem méregetnének, csak tartózkodnának tőled. Mert tudnák, hogy olyan vagy, mint ők. A szemedben nem az van, ami nekik. Ami nekünk.

– Miért? Mi van a szememben?

– Nem tudom, de ők így nem néznek egymásra. Ez nekik idegesítő, érted? Tolakodó.

– Téged is idegesít?

Véletlenül tegezem, nem tudom, hogy feltűnik-e neki. Egyből válaszol.

– Nem tudom. Engem kevés dolog idegesít már.

– Akkor miért mondod el ezeket most nekem?

– Talán... – köhögésbe fullad a mondandója, bal tenyerét a szája elé tartja, jobbjaival a zsebében kutat. Egy gyűrött textilzsebkendőt vesz elő, megtörli a száját, aztán megvizsgálja, hagyott-e valamilyen nyomot az anyagon. Nevetni kezd, úgy folytatja. – Tényleg nem tudom.

Lehajtja a fejét, iszik.

– Aztán könnyen jutnak kutyához itt – veszi fel ismét a fonalat –, néha csak befognak egyet az utcáról. De általában ezeket nem használják verekedésre. Ezek

csak ilyen hergelő prédák. Ezeken gyakoroltatják a harci dögöket. Az igazi harci kutyákat célzatosan beszerzik. Pitbullt, meg ilyeneket. Ezek a korcsok semmire sem jók. De néha szoktak rájuk is fogadni. Kis tételben. Meg valahogy el kell kezdeni. Aztán, akinek ügyesebb vagy erősebb a kuttyája, az nyer, a pénzből meg vesz majd egy harci kuttyát. Vagy valami erősebbet. Sokszor szokták őket azok is verekedtetni, akik nem is tudnak a szervezett viadalokról. Szórakozásból egymásnak engedik a dögöket. Azok meg kinyírják egymást. Olyan is van, hogy a vesztes kuttyát, aki még nem halt meg, csak mondjuk nagyon megsérült, azt a gazdája veri szét, mert olyan ideges rá, hogy bukott. Ezért mondom, amit mondok. Minek mennél te oda? Akik ezeket csinálják, azoknak nem számítász. Csak a haszon a lényeg. Meg hogy pezsegjen a vér. Hogy dög vagy ember...

– Maga is viadalozott?

– Olyan hülye lennék, hogy kibeszélem neked az egészet? Lehet, hogy hazudtál, és újságíró vagy, aztán megírod az anyagot, és megnevezel benne. Aztán meg majd olvassa ezt valaki, mondjuk a K. vagy B., és ezzel annyi, nekem lóttak. Elbasztam, látod? Kimondtam a neveket.

– Neveket nem írok le, megígértem.

– Megígérted, megígérted... Kismizett a saját testvérem. Nem bízok én már senkiben. Mindegy.

– Miután megírom a szöveget, törölöm a hanganyagot. Csak, kérem, ne vegye toladódsnak, de biztos akarok lenni abban, hogy hiteles, amit mond.

– Legyél benne biztos. Mondom, mást úgysem tehetsz. Felesleges erőlködnöd.

– Rendben. Akkor folytassuk.

– Több méter széles ketrecek vannak, azokban engedik össze a dögöket. Van, amikor vannak menetek, van, amikor nincsenek. Olyankor csak összemennek a dögök, aztán amelyik előbb hal meg, az veszett. Az is jó, ha néha – mondjuk kétpercenként – szétszedik őket, mert jobban látszanak az esélyek, és persze mikor láttak már valamit a meccsből, több ember fogad. De ez is változó. Van, amikor csak a meccs előtt lehet fogadni. De amikor nem, akkor azért is húzzák szét a kuttyákat, hogy tüzeljék az embereket, hogy izgassák őket. Minél tovább tart a menet, annál feszültebbek meg felindultabbak az emberek. A végén már olyanok, mint a harci dögök, képesek megütni azt is, aki nem úgy látja a meccs esélyeit, mint ahogyan ők. Aki a másik kuttyára fogadott, az ellenség. Aztán a meccs után kifizetik az embert, és mehet is fogadni a következőre. Éjszaka mennek ezek általában. Éjfélig is elhúzódnak. Elnyúlhat másfél órára is egy viadal. Aztán kihúzzák a halott dögöt, a másikat meg bezárják, jöhet az új menet. Vagy olyan is lehetséges, hogy ha a gazdája úgy ítéli meg, akkor még egy következő menetre is marad a győztes kutya. De ez már rizikós. Mondom, nincs olyan, hogy van valami szigorú rendje a viadaloknak. Mindig esetleges, attól függ, a főnökök hogyan döntenek. Ők megtehetnek mindent. Ők adják a helyet, övék a rizikó.

Hosszan köhög, miután abbahagyja, nagy levegőket vesz.

– Kurvára ver ilyenkor a szívem – mondja, halkabban folytatja. – Dögöket is lehet tőlük vásárolni. Drágán adják, de letesztelt vérvonalból. Maguk is tenyésztik. Vagy valami ismerősük a belvárosban, ők meg kiképzik őket. A nevezéseket már korábban megejtik, legalábbis azt lefixálják már a verseny kezdete előtt, hogy kik

mérkőznek majd. Nem lesz nyilvános, de néha tudható. Amikor nagy menet lesz, akkor kiszivároztatják, hogy kik küzdenek. De sokszor nem. Mert lehet attól tartani, hogy az ellenfelek elkezdik környékezni egymást. Megpróbálják gátolni a másikat. Mondjuk nyugtatózzák a másik kutyáját. Vagy a verseny napján húst dobnak be az ellenfélnek, mármint a kutyájának, de olyan húst, amibe gombostűket vagy nyugtatót szurkáltak. Aztán azok szétkaristolják a nyelőcsővét az állatnak, meg minden belsőségét, amit érnek, vagy lenyugtatják a picsába. Nemcsak a dögök küzdenek egymással.

– Ön hogyan került kapcsolatba a viadalokkal?

– Mondtam, hogy mástól úgysem fogsz semmit sem megtudni.

Hallgatunk. Iszik, a flakon már csak félig van.

– Az uzsorások mit szólnak ehhez?

– Mit szólnának?

– Gondolom, tisztában vannak azzal, hogy mások is szipolyozzák az ittenieket. A szegényeket.

– Ameddig nem zavarják egymást, addig megférnek a másik mellett. Gondolom. Vagy ők is benne vannak. Mindenki benne van.

– Ha nem mondja el, hogy honnan szerezte az értesüléseit, akkor hogyan győztem meg majd azokat, akik olvassák a kötetet, hogy ezt az egészet nem én találtam ki?

Nem válaszol, hallgatunk.

– Mindent elmondtam, amit tudtam – szólal meg. Felállok, menni készülök.

– Miért kellene meggyőzni őket? – kérdezi hirtelen. – Ha valaki idejön, még ennyit sem fognak mondani neki, mint amennyit én neked mondtam. Senki nem fogja leellenőrizni. Akár ki is színezhetsz az egészet, semmit sem számítana.

Megköszönöm, hogy időt szánt rám, majd biztosítom, hogy úgy fogok eljárni, ahogy megbeszéltük. Már a függönyt húzom arrébb, amikor megszólal.

– Egyébként meg...

Köhög, most többet, erősebben. Sokáig nézi utána a zsebkendőt. Káromkodik, majd kér egy cigarettát. Felé nyújtom a dobozt, megkérdezem, jól van-e. Megbeszéljük, ha legközelebb erre járok, akkor benézek hozzá. Hálás a cigarettaért, a párna alá dugja. Kiveszek még egy szálat, azt is odaadom neki.

– Az előbb akart valamit mondani...

– Nem fontos. Mindegy. Csak ne szakítsd le azt a szar kaput. És... ne írd le a nevem, jó?